

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Fe pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2, II., 23.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrata: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne dni in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 233.

V Ljubljani, v četrtek 10. oktobra 1889.

Letnik XVII.

Iz Italije.

Giordana Bruna spomenik v Rimu ne zadostuje rogovilešem. Postaviti namreč hočejo sedaj drug spomenik v Rimu „velikemu puntarju iz Nazareta“, Kristusu, s čimur hočejo opravičevati upor proti Bogu in kralju. Radikalni listi trdijo, da bode nameravani spomenik „izjava proti oltarju in prestolu“. Vsa Italija naj bi donášala prostovoljne doneske za ta novi spomenik „velikemu socijalnemu demokratu“. List „L'89“ (to je „Leto 1889“), je objavil naslednji poziv: „Ker je italijanski narod prisilil uradno Italijo, da se je vdeležila Giordana Bruna slavnosti in tako priznala moč ljudstva, tako bode ta „civilni spomenik“ prisilil Vatikan, da se upogne. Moči in vstrajnosti imamo, boj je pogoj našega obstanka. Prisilili bodemo, da se v Rimu postavi spomenik velikemu uporniku iz Nazareta. Naprej torej, da pobijemo vatikansko hidro.“

Ljudje so torej že besni, ker hočejo javno zasmehevati Boga v večnem mestu, kjer mu je katoličanstvo postavilo nad 300 cerkvâ. In kdo se bode vdeležil slavnosti? Vendar ne zopet kralj, ki je nedavno položil venec na Garibaldijev grob?

Te dni je prišlo na dan, kolik prijatelj je bil Garibaldi — kraljestvu. Odkritja so jako previdna, kajti za zastorom skrivnih obravnav je stal tudi knez Bismarck. „Osservatore Romano“ piše med drugim: „Meseca avgusta 1870 so hoteli po dogovoru z Garibaldijem na Kapreri zasesti Nico. Ko pa je Francija propala pri Sedan, opustili so to misel, in Garibaldi je hitel Franciji na pomoč... Kdo se ne spominja one znamenite seje prvega italijanskega parlamenta, ko se je Garibaldi vzdignil proti Cavourju in mu očital, da je hotel Nico prodati Francozom. Vsi poslanci so mislili, da je Garibaldi v resnici pravi rodoljub in proti-francoski irredentovec. Tü pa pride Cuchi, ki odkrije vso stvar. Dokler je bila Nica pod cesarstvom, hotel jo

je Garibaldi zopet dobiti Italiji; ko pa je bila Nica pod republikansko francosko vladno, hitel je Francozom na pomoč. To je torej italijanski rodoljub, kateremu je bila francoska republika dražja od domovine.“

Garibaldi torej izdâ domovino iz ljubezni do republike.

Znano je, da je vlada razpustila irredentovski odbor v Rimu; a to ne zadostuje, ker snujejo se novi odbori. Rim je le navidezno središče irredente. Pravo gnezdo je v Benetkah in Vidmu, ker sta te dve mesti bližje Avstriji. Odtod razpenjajo svoje mreže po Primorji.

Crispi bi morda rad živel z Avstrijo v miru in prijateljstvu, toda ovirajo ga njegove stare zveze, njegova preteklost. On je ministerski predsednik in minister notranjih in znanstvenih stvari, torej ne more paziti na posameznosti. Njegov državni podtajnik pa je Fortis, ultra-radikalni republikanec, in ta gotovo ne bode nobenemu irredentovcu skrivil lasú. Sploh pa irredenta v Benetkah in Vidmu ni toliko nevarna, kakor ona v Trstu. To je treba zatreči z avstrijskim življenjem v Primorji.

Pastirski list

prevzvišenega knezoškofa ljubljanskega.

(Dalje.)

V pismu, s katerim se veleval vernikom naznaniti nagovor sv. Očeta, se škofom tudi naroča, naj vernike svaré pred prostozidarstvom. V tem oziru pa, dragi moji! ne zadostuje samo to, da niste vpisani v prostozidarsko družbo, saj je, kakor znano, takim zažugana kazen izobčenja; treba se je temveč varovati tudi duha in načel prostozidarstva. Prav mnogi, ki sicer niso ž njimi v zvezi, so napolnjeni njihovega duha ter jim pomagajo, čeprav se pogosto znabiti tega ne zavedajo. Kateri pa je ta duh? Kakor sem že prej rekel, je prav isti, ki so

ga hoteli preslavljati s postavljenjem Giordano Brunovega spomenika: odpad od Kristusa, upor proti papežu in cerkvi, samovoljna vera in samovoljna morála; z jedno besedo, osvobojenje človeka od Boga. Prav tisto je, kar se je pred nedavnim časom v nekih krogih označevalo kot namen novodobne šole, ko se je reklo: treba je iz kristijana narediti človeka. Toda ne samo odtrgati človeka od krščanstva in cerkve, temveč odtrgati ga od Boga z vsemi zasebnimi in javnimi zadevami — to je zadnji namen prostozidarjev.

S tem namenom se čisto natanko zлага nauk prostozidarjev, ki tajé nadnaravno božje razodenje in potrebo sv. vere. Saj vemo iz zgodovine, kam človeštvo s časom zabrede, ako zapusti luč razodete resnice: v paganstvo, v nevero; v življenje, ki ne pozna Boga in njegovih zapovedij, tako da je v svojem dejanju zares brezbožno, odtrgano od Boga; to se pravi, zabrede prav tje, kjer je hočejo prostozidarji imeti. — Iz tega tajejenja razodete resnice in sv. vere pa, o koliko odtod izhaja, kar tudi v takozvanih krščanskih državah vlada več ali manj javno in zasebno življenje in mišljenje! Od tod izhaja najprej tajejenje Kristusa in njegove božje nature. Od tod izhaja dalje tajejenje cerkve Kristusove, učiteljice razodenja; in nezmotljivega stražnika razodenja, papeža. Od tod potem brezverska šola; od tod načelo: veda s svojimi nauki je neodvisna od vseh razodetih nauk, in more torej tudi veri čisto nasprotno stvari trditi; od tod tudi to, da se odrija cerkev od najvišjega šolskega nadzorstva ter izroča to nadzorstvo izključljivo le državi; od tod slednjič tudi strah in groza, ki spreletava marsikoga pred verskimi resnicami, in želje, po šolah učiti le morálnost, a ne znabiti krščansko, marveč le čisto človeško morálnost. Kajpada če se vidi, kaj se počenja na podlagi tega načela v umetnosti in slovstvu, in vendar še vedno velja kot naravno in pošteno, tedaj se tudi vé, kaj pomeni ta čisto človeška morála. — Z razodenjem

LISTEK.

Pisma iz Italije.

XI.

Sredi večnega mesta stoji slavnoznani kapitol in tik njega stara cerkev z imenom Aracoeli. Poleg te cerkve in široko na okrog je bil velikanski samostan, v katerem je bivala kurija frančiškanskega reda, t. j. najvišje redovno predstojništvo, kateremu na čelu je generalni minister. Sedanjega ministra, P. Bernardina, izvolil je papež Pij IX. sam l. 1868., ker takrat razmere niso bile ugodne, da bi se sklical generalni kapitelj L. 1870. so prišli Pijemontezi v Rim; marsikatero redovno hišo so zatrli in l. 1872. je morala zapustiti Aracoeli tudi frančiškanska družina. Vendar je smel ostati general s kurijo.

Pretekla je šestletna doba ministrova, vendar ni smel odstopiti. Raznesel se je bil namreč glas, da se generali pusté v svojih bivališčih do smrti, ali do časa njih službovanja. Torej je pustil sv. Oče P. Bernardina za ministra, da bi rešil samostan Aracoeli. Ali to ni dolgo pomagalo. L. 1885. pride nenadoma dekret, da mora kurija takoj zapustiti samostan, ker se ima na mestu samostana postaviti Viktorju Emanuelu spomenik. Sili se ni dalo ustaviti. V naglici zberó arhiv in kar so smeli seboj

vzeti, in sredi zime, na dan sv. Štefana, so vse te stvari prepeljali v samostan „Quadragesima martyrum“. Sami pa so odšli na tepežni dan. Žalostna je bila ločitev od priljubljenega samostana „Aracoeli“, vendar niso obupali. Spomnili so se Kristusove besede: Če vas iz enega kraja izženó, pojdite v drugi. P. general je isto jutro vse brate zbral pred velikim altarjem in slovesno zapel „Te Deum“ v zahvalo za vse na istem mestu od Bogâ prejete dobrote. Potem so pa nastopili pot v samostan „ad 40 martyres“, katera pot seveda ni bila dolga.

V tem samostanu so bili samó za silo spravljani. Toliko, da so bili pod streho; pa še to ne. Jelo je namreč neusmiljeno deževati, streha pa je bila razkrita, ker so ravno nekaj popravljali. Torej je dež samostan malo da ne preplaval in drugo jutro, ko so vstali, morali so s postelj po vodi. P. general jih tolaži, da je to znamenje božje ljubezni, in da bo Bog vse na bolje obrnil.

Že prej, ko je bila velika nevarnost za Aracoeli in je že množica redovnikov tavalá brez kruha in strehe po deželi, rodila se je misel, da bi se zidala s pomočjo vesoljnega krščanstva nova hiša za kurijo in za više izobraževališče, kamor naj bi pošiljale vse provincije svetá najbolj nadarjene mladence. P. general se je obrnil do provincijalov in posebno do vodnikov tretjega reda, in v kratkem je došlo toliko pomoči, da se je delo v zaupanji na

Boga moglo pričeti. In ker se je sv. Anton že tolikrat skazal mogočnega pomočnika, in ker je on bil prvi v redu začel učiti svoje sobrate, sklenili so njemu posvetiti cerkev in kolegij. Ne morem tukaj popisovati, kdo je zidal in kakó, dovelj je, če povem, da je hiša s cerkvijo vred leta 1887 stala in meseca decembra istega leta bila posvečena. Plačana pa še ni bila, in tudi dandanes še ni. Ko bi jaz povedal, koliko še manjka, ustrašili bi se. Zatorej je prav želeli, da se zlasti tretjeredniki za to reč poženó, saj je to splošna redovna zadeva. Pomisliti moramo, da ni šala cerkev in velik samostan zidati v velicem mestu, pa brez lastnega denarja.

Kolegij je prav blizu Laterana, namreč na cesti Merulana, ki vodi k Mariji Snežnici. Cerkev se visoko dvigne nad cesto in od treh strani jo obsega kolegij ali samostan, ki ima tri, deloma štiri nadstropja. Hiša ima krog 300 sob, kajti ona ima biti svetoven zavod. Spodaj ste dve obednici in učne dvorane, zgoraj stanovanja. V drugem nadstropju je kurija: arhiv, posvetovalna sobana in stanovanja za ude kurije. H kuriji spada generalni minister, trije generalni prokuratorji, dvanaest generalnih defintorjev in trije tajniki. Defintorji morajo vsled posebnega Pijevega določila izbrani biti iz raznih narodov. Novoizvoljenci ostanejo v svoji službi šest let.

Cerkev je precej obsirna, pa še ni popolnoma izdelana. Zidana je v romanskem slogu; ima tri

padejo tudi nadnarurne milosti, in Bog sam je naložil sv. cerkvi dolžnost, te milosti deliti. Zakrament sv. zakona preminjajo v golo civilno pogodbo, ki se prav tako lahko razruši in oprosti svojih dolžnostij, kakor se je sklenila. Celo življenje — od zibel do groba — rekli bi, se s posvetnjaštvom prekrasuje. Kakor ne marajo duhovnika h krstu, tako se ga branijo tudi na smrtni postelji; krščanski pogreb mora se umakniti civilnemu pokopu, pokopavanje mrtvih pa sežiganju mrličev. — Če pade razodenje in če ni nikakih milostij, pade tudi duhovski stan, kateremu je naročeno, naj hrani razodenje in deli sv. zakramente. Od tod ovire, ki se mu stavijo s tem, da se po duhu, ki prevladuje do najnižje stopinje novosegurnih učilišč in vzgojevališč, poklic v duhovski stan, če le mogoče, že v kalu zaduši, ali da vrhu tega obtežujejo vstop v ta stan ali pa kratijo dohodke duhovščine s tem, da pograbiijo cerkveno premoženje. Od tod tudi neprestani klic, naj se samostani razpusté. In kakor pri takih nazorih ni resnice, ki bi bila vzvišena nad človeško spoznanje in torej neodvisna od človeškega razuma, prav tako tudi ni neodvisne duhovščine; duhovščina, v kolikor se sploh še trpi, naj nikar ne išče ravnila za svoje delovanje v nadnarurni resnici in nadnarurnih zapovedih božjih, temveč edino le v ukazih države, če tudi ti božji postavi kar naravnost nasprotujejo. Po takih nazorih duhovnik ne sme biti nič več služabnik živega Boga, ampak le radovoljno orodje malika „države.“ — Iz tajeja razodenja sledi tudi brezverska država, ki vsako vero enako visoko ceni, ker vse enako malo ceni, in kateri zlasti v javnem življenju jako preseda, da bi se za verske zadeve navduševala. Najbolje je — tako se pogosto modruje v naših državnih naukih — v nemar pustiti vero (to se pravi: v resnici Boga in njegovo sveto cerkev v kót potiskati); zato pa, brez razločka stanu in verskih načel, brez Boga se združiti v jedni skrbi za „domovino“, za „prosveto“ naroda, in kar je še več takih besedij, ki so tem nevarnejše, čim lepše zvené, ker zakrivajo tem ložje strup krivih naukov, lové na limanice priproste in neizkušene ter skrivajo zadnje namene, katere imajo pri tajejni razodete resnice svete cerkve. Delajo tako, kakor da bi najsvetejši in najdobrotljivejši Bog, če se ozira na njegovo besedo in postavu, utegnil kedaj biti na kvar sreči kake dežele! In kakor da bi človeška kratkovidnost in onemoglost sama mogla ljudstva bolje vladati ter je privedi do večjega razevitanja, kakor pa, če koraka po potih razodete modrosti božje in se opira na njegovo moč! Kakor da bi konečno ne bilo že tisočkrat dokazano po pameti in izkušnji, da, če Gospod ne zida hiše, se zastoj trudiijo, ki jo delajo, in da je prazna vsa človeška, in zato vedno le zunanja skrb za družbo; če meni, da pri tem lahko izhaja brez višjega notranjega varstva božjega!

Toda naj zadostuje, kar sem našel. To vse izhaja iz zadnjega in bistvenega namena prostozidarjev in služi torej prostozidarstvu, bodisi, da posamezni notranjo zvezo takih posledic z namenom in s podlago prostozidarstva spoznajo, ali ne. Zadostuje že to malo, in pa resnica, da taka in enaka

načela, iz katerih veje duh prostozidarstva, ker tajé nadnarurno razodenje božje, vodijo premnogih mišljenje in delovanje, — zadostuje, dokazati resnico, da mnogi, čeprav ne pripadajo k zvezi prostozidarjev, jo vendarle prekrepeko podpirajo s tem, da sprejemajo, odobravajo, branijo in razširjajo taka načela. Zadostuje pa tudi v dokaz, kako prav imajo sv. Oče, ko ne nehajo naprej in naprej vernikov opominjati z lastno besedo in po škofih, naj se varujejo prostozidarstva in njegovih zapeljivih načel. Torej, dragi moji, slušajte ta očetovski opomin in držite se nasproti onim načelom vsak čas trdno, trdno kakor skala, katoliške resnice in pokorščine, s katero smo dolžni poslušati svareči glas svojega najvišjega pastirja v vseh okolnostih svojega življenja. Nikdar ne smemo razodete resnice obsoditi, naj molči, nikdar ji ne smemo odkazovati kota, kjer bi ji morebiti po zunanjem skazovali še kako čast, za njene ukaze pa bi se ne zmenili. Ne tako, ona mora biti velikoveč magnetna igla, po kateri se ravnajmo vsak čas v raznih vprašanjih javnega in zasebnega življenja ter odločujmo svoje stališče.

Do vas, krščanski stariši! imam pa še posebno prošnjo. V začetku tega svojega pisanja sem vam rekel, kako je bil s početka nesrečni Giordano Bruno zapeljan na krivo pot. S tem, da je pal v roke prostozidarjem in nesramnim zasmehovalcem. Brez takih ljudi tudi dandanes ni, in zato resna moja prošnja do vas, stariši, kakor tudi do vas vseh, ki bodisi stalno, bodisi le začasno zastopate njihovo mesto pri mladini: Čujte nad mladino, ki vam je izročena; glejte s kom občuje; glejte iz kakšnih knjig in spisov zajema svojo duševno hrano; čujte, da se ne priplazi pod blestečo zunanostjo in pod krinko prijateljstva smrtni strup v njihove duše in se ne pogubi za čas in za večnost! Če božji Izveličar o onih, ki mladino pohujšajo in razdirajo njih vero v Kristusa in tedaj tudi vero v njegovo cerkev, s strašno resnobo pravi, da bi jim bilo bolje, da bi se jim navezal mlinski kamen na vrat in bi se potopili v globočino morja: kaj ménite, kakšna bi morala biti kedaj vaša usoda, če bi prihajalo pohujšanje od vas samih, ki ste poklicani za varuhe mladini, ako bi mirno gledali, da bi drugi sikali v njih srca strup svojega sovraštva do vere in duhovščine — in to tu pod odejo učenosti, tam pod ogrinjalom mičnega berila; tu z veljavo vednostne resnobe, tam z zasmehovanjem in pikanjem; tu s pisano besedo, tam z gledališnimi predstavami.

(Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. oktobra.

Notranje dežele.

Hrvatsko društvo v Zagrebu za izdavanje pedagoških spisov je lansko leto založilo tudi prevod J. J. Rousseau-ovega „Emil“-a. *Dalmatinski* učitelji so z ozirom na to pri okrajni konferenci v Zadru sklenili pozvati omenjeno društvo, naj v bodoče izdaje le take knjige, ki so pisane v zdravem

ladije, ki so ločene z marmornatimi stebri. Nad temi stebri so še drugi manjši stebri, ki nosijo obok. Nad stranskimi ladijami in nad vhodom je namreč kor za brate, kadar so v velikem številu; sicer pa je tudi za altarjem lep kor. Altarji so sicer kamniti, pa čisto priprosti: altarna miza, stoječa na štirih šibkih stebrih, nad mizo podoba svetnika. Veliki altar je bogateje ozaljšan. Na gorenjem koru za altarjem so postavljene orglje, izvrstno delo Zenona Fedele, mojstra iz Folinje, ki se je mnogo učil na Francoskem in bral tudi o nemških pridobitvah na tem polju. Orglje imajo 25 premenov in crescendo. Blizo gornjega kora so še druge manjše orglje istega mojstra.

Hiša je solidno zidana, sam kamen in opeka. Troje stopnjic vodi v gorenja nadstropja. Jaz stanujem v tretjem nadstropju in imam ravno 81 stopenji gori. Luč na stopnjice pada od zgoraj. Strehe ni, marveč je položena opeka na tri prste debel asfalt. Sprehajamo se po strehi, kakor po trgu. Hiša je bogato preskrbljena z vodo in ima plinovo razsvetljavo. Sicer pa moram reči, da razven teh potrebnostij sedanjega časa ni nikjer potrate ali lišpa. Ravno nasprotno; v sobah je oprava vseskozi revna. Železna postelji, miza, klečalnik, par stolov, vse iz mehkega lesa, sémtertje kaka omara za knjige. — Hiša je bila postavljena daleč od pravega mesta, takorekoč na polje, ali v Rimu rastejo hiše, kakor

gobe po dežji, in danes je koleg že obdan na tri strani s hišami. Ravno mimo vozi tramvaj.

Ko sem tedaj nekoliko opisal vnanjo stran kolegija, dolžnost mi je izpregovoriti besedo tudi o sedanjem generalnem kapiteljnu. Zadnji je bil menda leta 1862, predsedoval mu je papež Pij sam. Pri tem bo pa predsedoval kardinal-protektor Simeoni. K generalnemu kapiteljnu so dolžni priti provincijali, oziroma kustosi celega sveta. Prišlo jih je 109, le kakih 4—5 jih manjka, ki ne morejo priti iz veljavnih vzrokov. Največ jih je z Laškega, ker so samo za ta kapitelj poklicani tudi provincijali zatrtih provincij. Iz Avstrije jih je menda 14 ali 15. Eni imajo črne habite, drugi kostanjeve, tretji rjave, četrti sive, peti celó višnjeve, namreč dva provincijala iz Amerike. O barvi v vodilu ni ničesa določenega, samo da v bistvu gledé obleke ostanemo pri starem. Med provincijali so jako učeni možje, izvrstni pridigarji itd. — Vsako jutro ob devetih se zberó in obravnavajo v latinskem jeziku redovne zadeve. Gledé jezika so tudi težave. Sicer jim gladko teče, ali naglas je jako različen, da morajo prav paziti. Najtežje umejo Francoza, ki naglašuje vsak zadnji zlog. Lahki imajo zopet svoje posebnosti. Bile so že tri pridige. Prefekt iz Quarachi-ja je govoril nad eno uro o sv. Frančišku in o redovnem duhu. Dokazal je, da svet dandanes boleha na istih napakah, kakor za časa sv. Frančiška: sebičnost,

krščanskem duhu, ne pa take, ki žalijo čute hrvatskega naroda. Živel! zavedni dalmatinski učitelji!

Na *Hrvatskem* sta bili do letošnjega leta dve postavi veljavni, ki sta bili uvedeni zaradi znanega razžaljenja ogerske zastave pred petimi leti: odprava porot v tiskovnih zadevah in ona sodniške neodvisnosti. Prva, ki bo dné 15. decembra t. l. prominula, tako pravi hrvatska vlada, ni več potrebna, marveč se bo izdala nova tiskovna postava. Druga je prenehala 6. dan t. m.; namestu nje banalna vlada pripravlja novo disciplinarno postopanje zoper sodniške uradnike. Obsežalo bo popolno jamstvo za sodniško neodvisnost. Proti volji sodnikov se ne bo smel nobeden niti prestaviti, niti umiroviti. Le iz službenih ozirih se bodo smeli kotarski sodniki premeščevati. Disciplinarna oblastnija za uradnike od 7. vrste naprej bo iz dvanajst septemviralnih članov obstoječ senat, kateri bo ban za dōbo enega leta imenoval. Zoper razsodbo tega senata ne bo nobena pritožba mogoča.

V *ogerskem* državnem zboru, ki se bo v soboto otvoril, bo opozicija po mnenju „Pol. Corr.“ že takoj pri prvi seji sprožila interpelacijo o cesarjevi izjavi v Monoru. Gledé Kokana in podrtega nasipa v Segedinu pa ni znano, kdaj bodo vladni nasprotniki spravili v razpravo te dve kočljivi zadevi; najbrže se bo to zgodilo mej proračunsko razpravo. Iz tega je pa razvidno, da bodo razprave ogerskega državnega zbora polne burnih prizorov.

Vnanje države.

Sredi tekočega meseca bo prišlo več tisoč francoskih romarjev v Rim, večinoma delavcev, katere bo *papež Leon XIII.* v posebni avdijenci sprejel. Pri tej priliki bo izšla posebna okrožnica sv. Očeta, ki bo razpravljala socialno vprašanje. — Za generala avguštinskega reda je bil o. Sebastijan Martini izvoljen. — V škofiji barijski (južna Italija) je neki katoliški duhovnik odpadel k protestantski veri. Ime mu je Franc Carlucci. Liberalni listi so ta dogodek z velikim zadovoljstvom oznanjali širokemu svetu. Toda kmalu potem je Franc Carlucci svojemu nadškofu Marzzelli (bratu znanega učenjaka-kardinala iz reda Jezusove družbe) poslal nastopno izjavo: „Podpisani, skesan zaradi svojega zaničljivega postopanja in posebno še, ker je z javnim priznanjem protestantskih zmot žalil srce svojega višjega pastirja, izjavlja, da hoče živeti in umreti v naročji katoliške apostolske rimske cerkve, verujoč to, kar ona veruje, in zametujoč vse, kar ona zametuje. Bari, dné 25. septembra 1889. Franc Carlucci, duhovnik.“ In glej, liberalni listi sedaj molče kakor črni grob. Sapienti sat!

Predvčeraj je *srbski* regent Belimarkovič kraljico Natalijo obiskal ter jej naglašal, da se niti vlada niti regentstvo ne upirata njenemu sestanku z mladim kraljem, marveč je to odvisno le od kralja Milana. Žensko društvo v Belemgradu je kraljici lepo Aleksandrovo sliko v srebrnem okvirju poklonilo, belgrajski trgovci pa so jej poslali krasno opravljeno udanostno adreso ter so sklenili, da bodo njeno hišo, katero si bo v Belemgradu kupila, z umetniškim spomenikom okrasili.

Dné 2. t. m. so se pri Karlovu pričele velike vojaške vaje v navzočnosti *bolgarskega* princa in vojnega ministra. Dne 5. t. m. pa so se nenadoma pretrgale, čeravno so bile določene na dōbo osmih dnij, ter sta princ in minister hitro preko Plovdiva odpotovala v Sofijo. Eni pravijo, da se je to zgodilo zaradi preteče ministerstvene krize, drugi zopet trdijo, da so navstale nove razprtije s Srbijo, uradni in poluuradni listi pa o tem popolnoma molče. Vojaštvo je še isti dan odšlo iz tabora v Plovdiv, kjer čaka nadaljnjih ukazov. — Pariški do-

luksus, mrzla srca, uživanje, materijalizem itd. Frančiškanski red pa naj se ustavlja tem napakam z prostovoljno revščino, priprostostjo, unemo za neumrjoče duše, zatajevanjem, pravim idealizmom itd. — Drugi pridigar, P. Alojzij da Parma, je dokazal, da se je frančiškanski red najbolj odlikoval v dokazovanji neomadežanega spočetja Device Marije, in govoril o tej dogmi. — Tretji je govoril o svetem Duhu, ki je navdihnil P. generala, da je zidal novo hišo, ustanovil tiskarno sv. Bonaventure, in priporočal k njemu se zateči, da bo tudi ta kapitelj obrodil obilen sad. Četrti ima govoriti po kapiteljnu. Dné 3. oktobra bo volitev novega generala in takrat hočem natančneje opisati obred volitve, ki je jako zanimiv. Danes naj le še to omenim, da je v kolegiju vse izvrstno vravnano. Vsak ima uro za sv. mašo, mnogo nas mašuje v bližnji cerkvi sv. Marcelina. Obed je v dveh obednicah; po obedu skupna rekreacija v učnih dvoranh. Rekreacija obstoji v prijaznem pogovoru, kajti med obedom se večinoma bere. V kolegiju imamo dva škofa iz našega reda, enega „resignatarija“ in enega „in partibus“. Vreme imamo lepo, gorko; včasih malo dežuje. Ker sem pa začel o vremenu govoriti, je najbolje, da končam. Torej z Bogom!

V Rimu, dné 28. septembra.

P. H.

pis „Pol. Corr.“ pravi: Francoski vladni krogi ne verujejo, da bo sultan zapustil dosedanje previdno politiko ter na dnevni red spravil bolgarsko vprašanje. Tak korak bi se ne strinjal s sultanovo državniško treznostjo in modrostjo. Tudi je gotovo, da se ta zadeva ne bo pri berlinskem sestanku razpravljala ali tudi le omenjala. Pred vsem pa Bolgari nimajo nobene koristi od tega, ko bi se ravno sedaj javno obravnavalo o priznanji princea Koburškega. Francoska politika pazljivo in z nekakim vznemirjenjem zasleduje to zadevo; želja njena je ta, da bi Evropa tudi v bodoče ostala na dosedanjem stališču gledé tega vprašanja. Gotovo pa je, da negotovost v tem oziru ne bo trajala nad mesec dni, ker se bo sultan gotovo za bivanja nemškega cesarja Viljema v Carjigradu odločil.

Ruski car je sinoči ob 11. uri iz Fredensborga, danes zjutraj pa iz Kodanja na ladiji „Deržava“ v Kiel odpotoval, kjer se sedaj mudi tudi **nemški** cesar Viljem. Kakor se o tem sestanku ni poprej nikdar nič gotovega vedelo, takó je tudi še sedaj, nekaj ur pred carjevim prihodom v Berlin. Z ene strani se namreč poroča, da bo cesar Viljem danes prišel iz Kiela v Berlin, drugi zopet trdijo, da bo v Kielu poleg oddelka angleške mornarice pozdravil tudi carja, ki bo jutri zjutraj došel v Berlin. Izstopil bo pri ruskem veleposlaništvu. Kolikor je dosedaj določeno, bo jutri popoldne v „beli dvorani“ slavnosten obed, zvečer slovesna predstava v dvorni operi, v soboto lov v Letzingenu, v nedeljo popoldne zajutrek pri polku „car Aleksander“ in v nedeljo zvečer slovo in povratek v Peterburg.

Nemškim listom se iz Peterburga poroča, da je ruska vlada sklenila uvesti malokalibersko puško. — „Krentz-Zeitung“ razpravlja potovanje nemškega cesarja v Atene in posebno v Carjigrad. Nemški diplomaciji se je posrečilo, razpršiti nezaupanje sultanovo nasproti trodržavni zvezi. Vsi trije zavezniki so ga pomirili gledé resnih skrbi za evropsko posest. Gotovo je sedaj, da se sme mirova zveza v slučajih vojske zanašati na podporo Turčije. Potovanje v Carjigrad je miroven znak prve vrste, obisk v Atenah pa nima političnega pomena, ker je Grška z razvitjem kretskega vprašanja izstopila iz vrste mirovnih vlad. — O šolskih razmerah na Poznanjskem objavlja „Kurjer Poznanjski“ nastopno označivno dogodbico: V poznanjskem mestu L. podučuje v dekliški šoli katoliške deklice v verouku tamošnji vikar. Minole dni je prišel protestantski superintendent v svoji lastnosti kot šolski nadzornik v neki razred ravno med versko uro, da nadzoruje poduk. Komentara menda ni treba.

Francoskim ministrom so bile v pokritje reprezentacijskih stroškov povodom svetovne razstave velike svote dovoljene. „Eclair“ hudomušno primerja dovoljene svote in dotične prilike, pri katerih so posamezni ministri „porabili“ velike svote: Ministerski predsednik Tirard 270.000 frankov — šest obedov in eden koncert. Spuller 150.000 frankov dva obeda in eden sprejem. Constans 100.000 frankov — dva obeda. Fallières 100.000 frankov — dva sprejema, eden obed in eden koncert. Yves Guyot 100.000 frankov — pet sprejemov, trije obedi in eden skupno z Rouvierjem poplačan banket. Rouvier je dobil 50.000 frankov za polovico tega banketa. Freycinet 70.000 frankov — štirje sprejemi in eden obed. Faye 60.000 frankov — dva obeda. Admiral Krantz 50.000 frankov — dva obeda. Thévenet 50.000 frankov — eden zajutrek. „Eclair“ lakonično dostavlja: „V razstavnici dóbi so bli, kakor se kaže, obedi in sprejemi zelo, zelo dragi.“ — Iz Londona se s predvčerajšnjim dnem poroča: Brez petja in godbe, spremljan od ene same prijateljice, je danes Boulanger zapustil London ter se odpeljal na otok Jersey. „Gaulois“ odpoveduje zvezo boulangistov s konservativi. Laguerre se je izjavil, da bo vlada videla, kaj premore petdeset boulangistov. Leherisse méni, da bodo boulangisti ostali pasivni. Déroulède bo Boulangerju ostal zvest. V listu „Soleil“ pravi Hervé: Boulangisti bodo v zbornici le skupina, za katere vodstvo se bodeta pričala Laguerre in Naquet. Boulanger kot osoba ni več na svetu. Clémenceau objavlja zahvalno pismo svojim volilem, v katerem imenuje podlago republike razširjenje socialne pravičnosti. — Kardinal Lavigerie je francoski odbor protisnuženjske lige sklical k seji, katere se bo vdeležil tudi predsednik avstrijskega odbora, knez Wrede.

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Dalje)

§ 12. Razpošiljati rudninska olja vsake vrste smejo se le v takem sodju in posodju, katero preprečuje, da ta olja ne izhlapi, da se ne izcedé ali da ne premeže ter da se ob nakladanju ne poškodujó.

Sodje in posodje, v katerih so rudninska olja prvega razreda, mora imeti v razločnih črkah neizbrisni napis: „ognjenevarno“.

Pošiljatev rudninskih olj odpošiljajo se s posebnimi tovarnimi listi, na katerih se koj razločno razvidi vsebina pošiljatev in osobito to, ali ima pošiljatev rudninska olja prvega ali drugega razreda.

§ 13. Za prevoz in za ležanje rudninskih olj na železnicah merodavna so določila poslovnika za

promet na železnicah kraljevin in dežel, v državnem zboru zastopanih.

§ 14. Pri odpošiljanju rudninskih olj prvega razreda z vozovi na cestah veljajo naslednja določila:

1. Vozovi smejo le korakoma voziti.
2. Vsak prevoz, ki ima več nego jeden voz, mora razven voznikov spremljati še jedna odrasla osoba.
3. Vozniki in tudi drugo spremno osebje ne smé kaditi.
4. Ako se vrši prevažanje po noči, rabiti je za razsvetlavo voz le varne svetilnice.
5. Vozov ni smeti puščati pod pokritimi prostori in treba zmeraj paziti na nje.
6. Prevažati rudninska olja prvega razreda po cesti v steklenih balonih dopuščeno je le pod tem pogojem, da se baloni obvijó s slamo, senom, z otrobi, žaganjem ali enakimi tvarinami v močnih lesenih zabojih ali posamično v solidnih košarah ali tunjah s trdnimi pokrovi in z zadostnim uvitnim gradivom.

§ 15. Za prevoz rudninskih olj prvega razreda po notranjih vodah predpisuje se naslednje:

1. Ako je na ladiji le ali pa z večine rudninsko olje prvega razreda, treba je:
 - a) nalagati le na mestu, od lokalnega oblastva v to določenem, ki ga mora ladja zapustiti v roku, od tega oblastva postavljenem;
 - b) kadar dospe v pristajališče, vselej ladjo ustaviti v primerni daljavi od drugih ladij ali od obljudenih poslopj;
 - c) ladjevoj mora koj, ko pride v določeno mesto, naznaniti krajnemu oblastvu, da je na ladji naloženo rudninsko olje prvega razreda, ter se izkazati s tovarnim listom, koliko je olja naloženega. Ladjo treba potem peljati na mesto, katero je v to določilo krajno oblastvo in katerega ne smé brez dovoljenja zapustiti; nadalje treba:
 - d) izkladati v roku, ki ga je postavilo krajno oblastvo, in na mestu, ki je v to določeno.
2. Ako so rudninska olja le mali del ladjinega tovora, treba dotične kose in sode spraviti v čisto ločenih ladjinih prostorih ali na palubi, vendar vselej ločeno od drugega tovarnega blaga, ki se lahko uname ali razpoči.

Nakladati in izkladati smé se le na takih mestih, kjer ni drugih gorljivih tvarin.

3. Na ladijah, na katerih se nahaja rudninsko olje prvega razreda, ne smejo se voziti potniki.

4. Na ladijah, katere vozijo rudninsko olje prvega razreda, takisto pri nakladanju in izkladanju ali na skladišču ne smé se zažigati ogenj, niti napravljati luč, niti se ne smé kaditi.

§ 16. Ako se prevažajo rudninska olja drugega razreda na vnanjih vodah, treba je posodju, v katerem je rudninsko olje, omisliti neizgorljiva pokrivala. Ladije na vnanjih vodah, katere prevažajo potnike, smejo imeti natovorjenega rudninskega olja drugega razreda največ 1000 kg.

§ 17. Ako za ladije, natovorjene z rudninskim oljem, ni v posameznih pristaniščih posebnih propisov, veljajo zanje naslednja določila:

Po morju prihajajoče ladije, ki so izključno ali pa le z večine natovorjene z rudninskim oljem, morajo se usidriti na odprtem morju in smejo le tedaj v pristanišče priti, ako so svoj tovor odložile po naredbah, ki jih je dognal pristaniški urad v sporazumu s krajnim oblastvom o izbrisanju in ležanju.

Ladijam, katere imajo le nekaj colli rudninskega olja poleg kakkega drugega tovora, dopuščeno je vstopiti v notranje pristanišče le s tem pogojem, da na svoje stroške vzamejo na ladiji uradno pozvanega nadzornika za dóbo, da se izločijo ti colli, kateri ima paziti, da se izlaganje vrši, kakor je treba in kakor zahtevajo propisi radi opreznosti.

§ 18. Večje množine nego 10.000 kg. rudninskega olja drugega razreda, takisto množine, večje od 1000 kg. rudninskega olja prvega razreda, smejo se skladati le na posebnih skladiščih.

Obrtno oblastvo ima zahtevati, ako se ne kaže, da je tu pa tam treba drugače postopati, da se izvršijo naslednji pogoji:

- a) Skladiški prostor mora imeti potrebne strelovođe in primerno ograjo (zid, nasip itd.) katera ovira, da nepezevanci ne morejo in da ne vidijo vánjo. Okrog nje mora biti tako prikladno od vseh strani, da je moč okoli voziti se z gasilnimi stroji. V skladiškem prostoru mora biti pripravljena zemlja za namet.

b) Tekočine v skladišču in tudi poslopja, ki jih morda obkoljujejo, morajo biti najmanj 60 metrov oddaljena od poslopj, ki so zunaj skladišča.

c) Tla onih delov skladišča, kjer se skladaajo tekočine, morajo biti napravljena iz neprepustnega, neizgorljivega gradiva, in morajo imeti pad od najmanj 1 : 100 do jedne ali več omreženih jam; morajo nadalje ležati ali globokeje, nego leže obkrožujoča zemljiška tla, ali pa morajo imeti oklep, napravljen iz neizgorljivega gradiva.

d) Ako se tekočine ne spravijo na planem ali na odprtih lopah, ampak v poslopjih, morajo ta poslopja imeti trdno obzidje, brez sten vmes, zadostno razsvetlavo z dnevno lučjo in dobro ventilacijo; naprave za umetno razsvetlavo ne smejo biti nameščene niti v poslopju, niti na njem.

e) Opravila smejo se v skladišču le pri dnevnih svetlobi izvrševati. Stopiti po noči v skladišče, dopuščeno je razven pazniku skladišča le službeno v to pozvanemu uradniku, obema pa le tedaj, ako se poslužujeta varstvene svetilnice.

f) Ognja ali luči se ne sme napravljati v notranjem skladišču, tudi se ne sme kaditi. Prepovedano je nositi netilno blago v skladišče. Te propise zapisati je na vseh vhodih in vratih skladišča takó, da se dobro vidijo.

g) Na prostoru, kjer je skladišče, ne smejo razven stanovanja paznikovega, ki je z zidom ločeno od drugih delov skladišča, biti druga stanovanja. Paznikovo stanovanje ima se tudi eventuelno rabiti za pisarnico.

Pri skladiščih, v katerih naj se spravljajo le rudninska olja drugega razreda, smejo se tudi opuščati propisi pod a) in b); obrtno oblastvo odločuje potem po svojem preudarku o tirjavah gledé ograje in proste leže zemljišča.

(Dalje sledi.)

Dnevne novice.

(Deželni zbor kranjski) je imel danes dopoldne prvo sejo. Tem povodom je ob 10. uri v stolni cerkvi daroval slovesno sv. mašo prečast. g. kanonik in poslanec Karol Klun. Po 11. uri so se zbrali vsi poslanci v zbornici, izvemši prevzvišenega knezoškofa ljubljanskega. Ker bomo jutri obširneje poročali, omenimo danes, da je g. deželni predsednik baron Winkler v svojem slovenskem in nemškem nagovoru poudarjal, naj bi obe stranki deželnega zbora delovali složno v prid prebivalstva kranjske dežele. Gosp. deželni glavar dr. Poklukar je v daljšem govoru priporočal vzajemno delovanje, spominjal se nesreče za vso Avstrijo, nenadne smrti cesarjeviča Rudolfa, umrlih treh članov prejšnjega deželnega zbora, gg.: Deschmann-a, barona Zoisa-a in dr. Samca, in naštel sklepe deželnega zbora, ki so dobili Najvišje potrjenje. Na to se je vršila volitev dveh rediteljev in verifikatorjev. Popoldne ob 4. uri je bila druga seja, v kateri so se izvolili člani v finančni, upravni in gospodarski in v odsek za deželnozborsko letno poročilo.

(Dopolnilna volitev v deželni zbor.) Ker se je g. Fr. Ks. Souvan odpovedal mandatu, volila je sinoči tukajšnja trgovska in obrtniška zbornica deželnim poslancem g. dr. viteza Bleiweis-a-Trsteniškega.

(Umrl) je danes zjutraj znani hišni posestnik in trgovec g. Primož Hudovernik. Naj v miru počiva!

(Kmetijsko potovalno predavanje v Goričah) nad Kranjem imel bode tajnik c. kr. kmetijske družbe, gosp. Gustav Pire, v nedeljo popoldne ob 3. uri v šolskem poslopju.

(Tovarna za tabak) v Ljubljani namerava spomladi leta 1890 razširiti poslopje ter prizidati še eden nov oddelek. Gradnja je proračunjena na 42.370 gld. 40 kr.

(Iz Gorice) je odgovoril, kakor se nam poroča, veleč. g. dr. A. Mahnič, da ga je poslana zaupnica posebno razveselila. Hvaležen je za priznanje duhovščini slovenske metropole. Bog mu je priča, kakor piše gospod, da išče le Njegove slave, čegar resnici velja tudi poslano priznanje, ki mu bode ob enem nova izpodbudba v boji za resnico.

(Naselitev karmeličank v Mayerlingu.) Iz privatnega pisma izvemo, da se je danes preselila prednica M. Marija Evfrazija Kaufmann iz Baumgartna pri Dunaji, kamor je odšla pred par tedni iz tukajšnjega samostana na Selu, v novi samostan v Mayerlingu z deseterimi drugimi sestrami.

(Popravek.) Iz Banjaloke smo dobili naslednje vrstice: V dopisu z dne 1. okt. t. l. je stavek: „učiti“

telja so prestavili drugam . . . Ker je podpisani tisti učitelj, usoja si sledeče pripomniti: V dekretu je od besede do besede to: Hievon werden Sie in Erledigung Ihres Gesuches vom 3. April l. J., dessen Beilagen im Anschlusse rückfolgen, mit dem Auftrage in Kenntnis gesetzt, die Ihnen verliehene Stelle an der Volksschule in Banjaloka itd.

(Politično društvo „Edinost“) v Trstu bode imelo prihodnjo nedeljo 13. t. m. točno ob 10. uri predpoludnem v prostorih „delalskega podpornega društva“ (Via Molin piccolo št. 1) sejo, da se dogovori o prihodnjih mestnih volitvah.

(Umirovljen) je vojaški župnik č. gosp. Anton Lešak.

(Obrtniško gibanje v Avstriji) Na Dunaji se je osnovalo obrtno društvo z imenom „Wiener Genossenschaftstag“. To društvo naj bi zastopalo obrtništvo pri izvrševanju nove obrtne postave. Temu društvu, v katerem so le načelniki obrtnih zadrug, postavili so nasproti liberalci drugo društvo, ki se imenuje „Društvo nemških zadrug“. Že ime kaže, da hoče liberalna stranka narodnostni prepir zasejati v obrtniško gibanje, skoravno se morajo nemški, slovenski, češki, poljski in drugi obrtniki boriti skoraj v enakih razmerah proti kapitalu. Vloviti so hoteli dunajske nemške obrtnike s frazo: „Dunaj postaja češko mesto“; sicer lne bi mogli obrtnikov vjeti v svoje zanke. Na drugi strani skuša to društvo strahovati in pestiti češke in druge obrtnike na Dunaji, ki želé zdrav in miren razvoj obrtniškega gibanja. Ker pa to nemško društvo že razpada, sklenili so liberalci, da bodo ustanovili nižjeavstrijsko obrtniško društvo. S tem društvom nameravajo liberalci vodo napeljati na svoj mlin, to je, obrtniško gibanje zvoditi na pota, ki so jim ugodna, da bi jim pri prihodnjih državnoin deželno-zborskih volitvah obrtniki dajali svoje glasove. To je namen, vspeh pa bode pokazala bodočnost. Obrtniki, ki so že uživali dobroto liberalne dōbe, gotovo ne bodo svojemu sovražniku gradili zlatih mostov.

(Madjarske srečke.) Vsi listi — tudi nekateri konservativni — priobčujejo inserate, pozivljajoč občinstvo k nakupavanju takozvanih Jó-sziv-srečk (srečke dobrega srca), kakor smo vže jednoč poročali. Mi smo zoper to, da bi naše občinstvo podpiralo to madjarsko podjetje. Srečke se prodajajo po 4 gld. 90 kr., dasi njih nominalna cena ne iznaša niti 2 gld.; žrebalni načrt ni ugoden, konečno pa tudi iz tega vzroka, da se Madjarom plača s takim denarjem, s kakoršnim plačujejo oni nam. Madjari ne podpirajo naših podjetij, temveč postopajo tudi zoper vse slične naše napore sovražno. Naj Madjari pokažejo sami, kako imajo „dobra srca“ in usmiljenje z ljudmi, koje so zadele na Ogerskem nezgode.

Raznoterosti.

— Madjarska nestrpnost. V Totisu je grof Nikolaj Eszterhazy gledišče sezidal. Dne 4. t. m. je bila prva predstava, pri kateri so dunajski umetniki sodelovali; peli so sevēda nemški. Vsled tega „zločina“ so sklenili budimpeštanski vseučiliščniki, da se bodo peljali v Totis in tam priredili izjavo zoper grofa Eszterhazy-ja.

— Posledice novodōbne šole. Neki ukaz nižjeavstrijskega deželnega šolskega sveta se britko pritožuje o vedno večji razuzdanosti šolske mladine, ter želi, da bi učitelji strožje postopali. Kaj je bolje, — „prosveta“—razuzdanost, ali „nazadnjaštvo“—nравnost?

— Jezuit-dijak. Jezuit o. Ladislav Ményhart, rojen v Čarvosi na Ogerskem, koji je dlje časa služboval v Kološi in sluje kot izboren rastlinslovec, odpotuje v Afriko za misijonarja. Radi tega se mudi zdaj v Budimpešti, da se pouči še v zdravniških vednostih. Hodi k predavanjem prof. Kovača in Kétly-ja na vseučilišče ter obiskuje bolnišnice. Konec oktobra namerava nastopiti pot v Afriko.

— Dunajska kuhinja v Atenah. Znani dunajski restavratér Sacher je dobil od atenskega dvora poziv, naj pride prirediti ženitovanjski obed. Sacher bo v nekaterih dneh preko Trsta odpotoval v Atene s celim „štabom“ kuharjev in natakharjev.

— Za kolesarje! Neki mr. Bidlake se je dne 1. oktobra na triciklu odpeljal od pošte v Yordu ter je prišel v osemnajstih urah in osemindvajsetih minutah do glavnega poštnega urada v Londonu. Daljava znaša 197 angleških milj.

— Pri koncertu. Gospodičina: „Krasno! Divno! Še nikdar nisem slišala takó nežne, pesmice pri zibelci.“ — Prileten sosed: „Da, v resnici, povem Vam, zaspali sta mi že — obe nogi.“

— Svetovni razstavi v Chicagu je zanjmenen že varstven zaklad 6,000.000 dolarjev. Neka družba bo v isti namen 25 milijonov zložila. Troške za prevažanje blaga evropskih razstavljalcev od Novega Yorka do Chicaga bo trpelo mesto samo.

Telegrami.

Dunaj, 10. oktobra. Predsinoči je princ Ferdinand „incognito“ iz Sofije v inozemstvo odpotoval ter je včeraj popoldne sémkaj došel. Odpeljal se je kmalu potem v Monakovo k večdnevnu obisku bavarskega vojvode Maksimilijana. Namen potovanja je le kratek odpočitek in obisk sorodnikov.

Sofija, 9. oktobra. Princ Ferdinand je sinoči odpotoval v Ebenthal na Nižje-Avstrijskem k obisku svoje matere ter je za dōbo svoje odsotnosti regentstvo izročil minister-skemu predsedniku Stambulovu. Izostal bo štirinajst dnij.

Berolin, 10. oktobra. Državni kanceler je sinoči iz Friedrichsruhe, cesar Viljem danes iz Kiela došel.

Zahvala.

Velečastitim gospodom članom trgovske in obrtne zbornice se toplo zahvaljujem za častno izvolitev deželnim poslancem.

Prižadeval si bodem pospeševati trgovinske in obrtniške interese ter bodem dal račun o svojem postopanju koncem zasedanja deželnega zbora.

Dr. vitez Bleiweis-Trsteniški.

Umrli so:

8. oktobra. Marija Sever, sodarjeva žena, 66 let, Kravja dolina 26, vnetica ledie.

Tujci.

8. oktobra.

Pri **Stonu**: Lederer in Frasser iz Trsta. — Liebbeit iz Celovca. — Kantz, trgovec, iz Zagreba. — Wortmen, zasebnica, z Reke.

Pri **Maticu**: Bethlehem, trgovec, iz Velike Kaniže. — Tamina, knjigovodja, iz Siska. — Hebain, usnjari, iz Borovelj. — Hochsinger, trgovec, z Ogerskega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
opazovanja						
7. u. jut.	733.6	12.6	sl. jzap	oblačno		
9. 2. u. pop.	733.5	17.0	"	del. jasno	0-00	
9. u. zveč.	733.8	15.4	"	oblačno		

Srednja temperatura 15.0° za 2.4° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafovo poročilo.)

10. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 85 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16% „	84 „ 80 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110 „ 50 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 55 „
Akcije avstr.-og.ške banke	921 „ 25 „
Kreditne akcije	305 „ 75 „
London	119 „ 50 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleon	9 „ 46 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 67 „
Nemške marke	58 „ 35 „

Zahvala.

Za mnogovrstna, toli mi prisrčna voščila ob priliki imenovanja mestnim župnikom škofjeloškim izrekam tem potom, ker mi ni možno vsem in vsakemu posebej, svojo najtoplejšo zahvalo.

Ljubljana, dne 10. okt. 1889.

(1) Ivan Tomažič.

Cerkvenec,

krog 36 let star, ki je že dlje časa služboval, išče službe, če je mogoče, na kaki večji župniji.

(5—5) Natančneje se izvé pri opravištvu.

Marijacejske želodčne kapljice

posebno zdravilne pri želodčnih boleznih.

Izkušene pri pomanjkanju teka, slabosti želodca, napenjanju, kislem riganju, koliki, prehlajenju želodca, gorečici, zlatenici, gnjus in bruhanju, glavobolu (če izvira iz želodca), krču v želodcu, zaprtju, prenapolnjenju želodca z jedili in pijačami. Cena ene steklenice z navodilom rabe 40 kr., dvojne steklenice 70 kr. Osrednji razpošiljatelj: Lekarnar KAROL BRADY, Kromeriz (Moravija).

Varnostna znamka. Svarilo! Pristne marijacejske želodčne kapljice se mnogo ponarejajo. — V znak pristnosti mora biti vsaka steklenica v rdečem zavitku, na katerem je odtisnjena zgorajanja varstvena znamka, poleg tega mora biti na vsakem navodilu rabe zaznamovano, da je bilo tiskano v tiskarni G. Guseka v Kromerizu.

Marijacejske čistilne kroglice.

Ze več let z najboljšim vspehom pri zaprtju in zapekanju rabljenih kroglic se sedaj mnogo ponarejajo. Paziti je tedaj treba na zgorajšjo varstveno znamko in podpis lekarnarja C. Bradyja, Kromeriz. — Cena čistilnic 20 kr., 6 čistilnic 1 gld. — Če se denar naprej pošlje, stane 6 čistilnic s presto dopolnitvijo 1 gld. 20 kr., 12 čistilnic 2 gld. 20 kr.

Marijacejske želodčne kapljice in čistilne kroglice niso tajno sredstvo. Predpis je pri vsaki steklenici in čistilnici naveden v navodilu rabe. Marijacejske želodčne kapljice in čistilne kroglice se pristno dobivajo v Ljubljani: pri lekarnarju Piccoliju; — lekarnarju Svobodi; — v Postojni: pri lekarnarju F. Baccarichu; — v Škofji Loki: pri lekarnarju Karolu Fabianiju; — v Radovljici: pri lekarnarju Aleks. Kozleku; — v Novem Mestu: pri lekarnarju Dominiku Riazoliju; — lekarnarju Bergmannu; — v Kamniku: pri lekarnarju J. Močniku; — v Črnomlju: pri lekarnarju Iv. Blažku.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

prporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

(16) Cenike na zahtevanje.

Vrelec „Carinthia“,

alkalična kiselica,

nahajajoča se poleg gradú Hagenegg na Koroškem, odlična krepčilna pijača, katera se zlasti radi močne vsebine lithija (Lithion) priporoča kot zdravilo proti boleznim v ledjih in v mehurji, ker jih večinoma prepreči ali celó odstrani itd.

Glavna zaloga je v Železni kapli (Eisenkappel) na Koroškem, od tod se (pošta v Kapli) razpošilja ta kiselica v svet; za Kranjsko in Istro zalaga gosp. Miha Kastner v Ljubljani.

(33)

Tugepolni s tem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo, da je Vsegamogočni našega preljubljenega tasta, deda in pradedu, gospoda

Primoža Hudovernig-a,

trgovca, hišnega in zemljiškega posestnika,

dne 10. t. m. ob 1 3/4 uri zjutraj v 79. letu njegove dōbe poklical v boljše življenje.

Zemski ostanki nepozabnega ranjcega se bodo v soboto, 12. dan t. m., ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti v Kolodvorskih ulicah št. 18 prenesli na pokopališče k sv. Krištofu in položili v lastno rakev.

Sv. maše-zadušnice se bodo v raznih cerkvah darovale.

V LJUBLJANI, 10. dan oktobra 1889.

Kristina Hudovernig, roj. Paulitsch, sinaha — Marija Schiffer roj. Hudovernig, Kristina Moro roj. Hudovernig, vnukinja. — Josip Hudovernig, vnuk. — Viktor Schiffer in Viktor Moro, vnuka. — Viktor Schiffer, pravnik. (1)